

Contribuïm a potenciar el talent de les noies i els nois, superant els rols i els estereotips imposats a uns i altres

El material didàctic “Cap a una orientació laboral en igualtat” ofereix tot un conjunt d'experiències pràctiques que busquen visibilitzar com encara, avui dia, es continuen reproduint els rols tradicionals i com aquests interfereixen en la lliure elecció dels estudis i de les opcions professionals de nois i noies.

Aquest material pretén d'una banda ajudar a identificar i eliminar els **estereotips de gènere*** i d'altra banda promoure i transmetre el valor de la igualtat entre els nois i les noies que a curt o mitjà termini hauran d'escollir la seva opció professional.

Tots els agents tenim la responsabilitat de contribuir a orientar la nostra joventut cap a uns objectius acadèmics i professionals en concordança amb allò que millor saben i volen fer, la qual cosa exigeix ampliar al màxim el seu ventall d'opcions i fer possible una tria no esbiaixada pels condicionants de gènere.

Els materials que aquí us presentem han estat elaborats pel **Departament de Treball** de la **Generalitat de Catalunya**, en col·laboració amb el **Departament d'Educació**, amb l'objectiu d'incorporar i transmetre dins del nostre propi sistema educatiu la igualtat d'oportunitats en el treball.

* Conjunt de clixés, concepcions, opinions o imatges generalment simplistes que uniformen les persones i adjudiquen característiques, capacitats i comportaments determinats a les dones i als homes.

Què està passant?

A hores d'ara, tot i que s'ha avançat molt en la **igualtat d'oportunitats** dins del nostre sistema educatiu, encara trobem una certa concentració de noies i nois en determinades àrees i branques de coneixement. Així, mentre que els nois aposten majoritàriament pels **estudis tècnics i científics**, les noies s'especialitzen més en les **àrees d'humanitats, de ciències socials i de la salut**.

>> És evident que aquesta **concentració de nois i noies en diferents àrees del coneixement influeix de manera determinant en les seves posteriors opcions professionals i al mateix temps possibilita i reproduceix la segregació horitzontal que caracteritza el nostre mercat laboral**.

Des dels poders públics s'ha de promoure la plena llibertat de nois i noies a l'hora triar les especialitats educatives, és a dir, s'ha de garantir que cap persona no es vegi condicionada per les normes i els **rols tradicionals de gènere** que han dirigit homes i dones cap a camins diferents i que tothom pugui escollir qualsevol opció professional en funció dels seus **interessos, habilitats i vocacions personals**.

Quines en són les causes?

Actualment, més enllà dels interessos, habilitats i vocacions de nois i noies, l'elecció acadèmica està condicionada per unes pautes de comportament marcades pels **costums** i la **tradicció**. El procés de socialització diferencial de dones i homes influeix de manera determinant en les seves possibilitats de desenvolupament personal i professional.

>> Els agents socialitzadors (la família, l'escola, els mitjans de comunicació, els grups d'iguals, etc.) tot sovint envien missatges diferenciats a dones i homes sobre allò que pertany a l'univers “masculí” i allò que és exclusiu i adequat dins de l'univers “femení”, i configuren així **uns rols, uns trets, uns valors, unes actituds i uns comportaments, juntament amb unes tries i preferències, diferents per a elles i per a ells**.

Experiències

Per donar suport en aquest terreny a la tasca del professorat, presentem un conjunt de **tres experiències**, en forma de mòduls, que s'ocupen de qüestions centrals per a la igualtat amb relació a la tria de branques de coneixement a l'educació, així com de les seves posteriors conseqüències en el món del treball i la societat.

- EXPERIÈNCIA 1:** Noies i nois a l'educació: Diagnosi d'algunes diferències
- EXPERIÈNCIA 2:** Noies i nois en la societat: Existeix la igualtat?
- EXPERIÈNCIA 3:** Noies i nois, fent camí cap a la igualtat

Cada experiència està composta d'**activitats i materials per ser aplicats dins i fora de l'aula i en matèries obligatòries concretes**, i proposa un seguit de situacions d'aprenentatge acompanyades dels objectius, la temporalització, les pautes i les instruccions perquè el professorat acompanyi, dinamitzi i tanqui el procés pedagògic, i facilita, també, els exercicis i els instruments necessaris per tal que l'alumnat executi amb èxit cada una de les activitats.

Objectius

► Objectius dirigits al personal docent

Proporcionar pautes metodològiques per al desenvolupament de pràctiques d'orientació laboral i professional allunyades de la influència dels estereotips de gènere i aportar instruments didàctics per acompanyar l'orientació educativa vers la vida adulta sobre la base de la perspectiva de gènere i la igualtat d'oportunitats.

► Objectius dirigits a l'alumnat d'educació secundària

Afavorir, mitjançant situacions d'aprenentatge, l'adquisició dels recursos personals necessaris per a fer front al seu propi projecte personal i professional amb garanties d'igualtat i d'accés a les mateixes oportunitats i desenvolupar la maduresa, autonomia i coresponsabilitat de les noies i els nois en els diversos àmbits de la vida.

Metodologia

L'enfocament metodològic de les experiències respon a una proposta vivencial i de reflexió amb els criteris pedagògics següents:

1 Complementarietat amb el currículum:

Guarda relació amb el conjunt d'objectius,

competències bàsiques, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació per als cursos d'educació secundària.

2 Flexibilitat:

Suggereix propostes generals per tal que cada centre educatiu pugui adaptar-les a les pròpies necessitats.

3 Motivació:

Invita a recórrer i compartir les experiències, les idees, els sentiments i les percepcions pròpies de l'alumnat i contribueix a fer que pensin i actuïn sense estereotips sexistes.

4 Participació:

Promou la intervenció activa de cada protagonista del procés educatiu mitjançant la presa d'iniciativa, l'exploració, l'anàlisi, la reflexió, l'intercanvi d'idees, el treball individual i en grup, i l'exercici lúdic.

5 Varietat:

Conforma una oferta múltiple d'eines i formes d'aproximació.

6 Aplicabilitat:

Permet una senzilla aplicació a l'aula.

7 Modularitat:

Les experiències i les activitats han estat dissenyades amb caràcter modular i es poden aplicar independentment.

CD-Rom

El CD conté tots els **materials didàctics organitzats per experiències i per activitats a l'aula, fora aula i matèries transversals**.

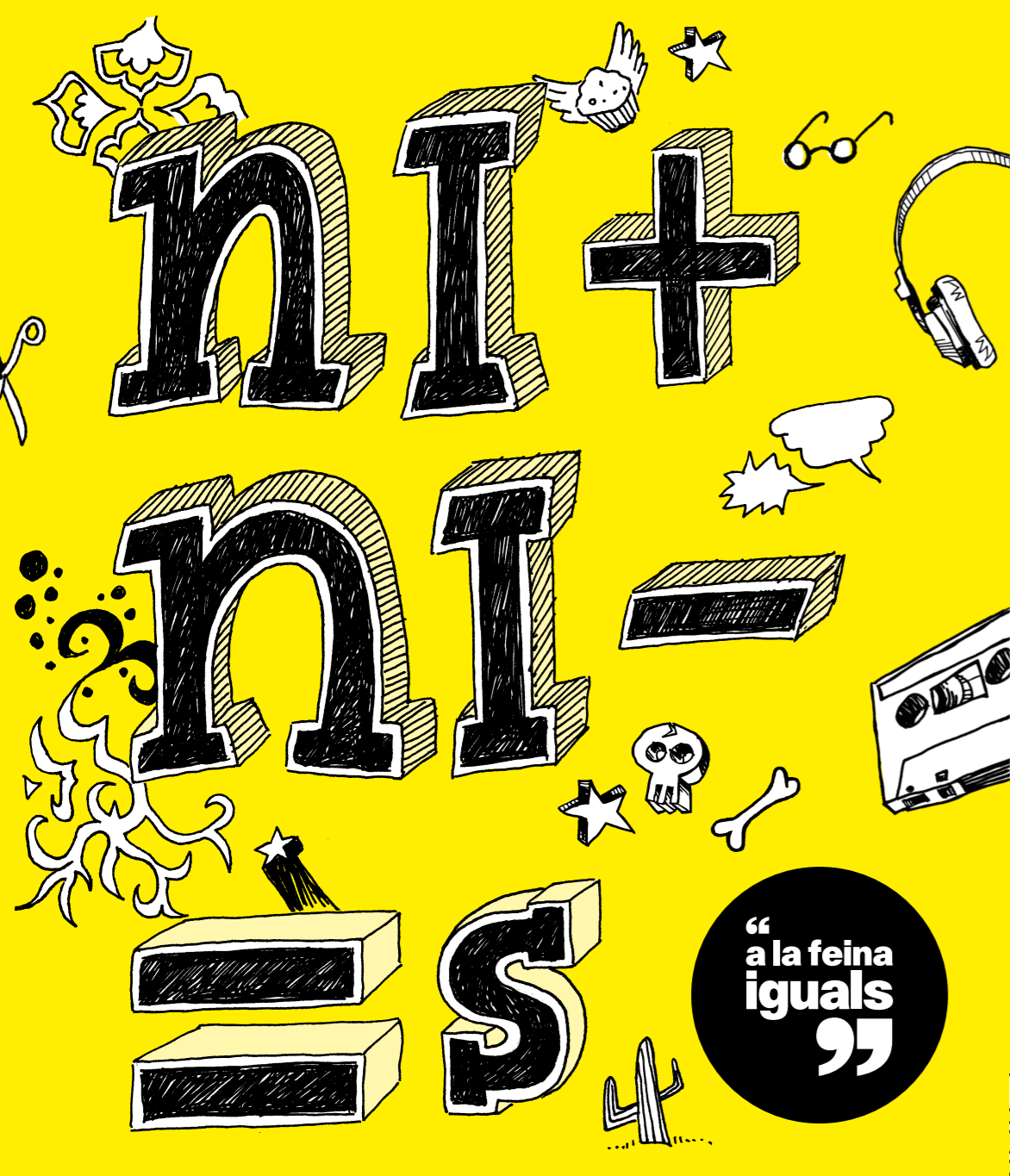
Les activitats i els seus corresponents tutorials per a cada matèria estan separats i són fàcilment localitzables.

Un quadre facilita la identificació de les activitats en suport fitxa de treball, les activitats que són interactives i les corresponents als jocs de cartes adjuntes en aquesta mateixa caixa.

El conjunt d'experiències i materials estan disponibles a punt per ser descarregats també mitjançant la pàgina web de la **Direcció General d'Igualtat d'Oportunitats en el Treball**, del **Departament de Treball** www.gencat.cat/treball/nimesnimenys i de la pàgina web del **Departament d'Educació** www.gencat.cat/educacio

També se'n poden sol·licitar exemplars a l'adreça de correu electrònic següent: nimesnimenysignals@gencat.cat

1

Trenquem els tòpics

Experiència 1

1 %	46%
Percentatge de noies matriculades en l'etapa de batxillerat a Catalunya	
A V/F	F
Els nois són millors en matemàtiques i ciències	Fals

Activitat 1
 Joc de cartes corresponent a l'activitat a l'aula de l'**Experiència 1: Noies i nois a l'educació: Diagnosi d'algunes diferències.**

Objectius

Visibilitzar les diferències existents en la tria de branques de coneixement en diversos nivells d'estudis entre noies i nois mitjançant un senzill joc de xifres i de veritat/fals.

Desenvolupament de l'activitat

► **JOC DE PERCENTATGES**
 El/la docent es queda amb el seu joc de 4 cartes amb 8 enunciats que requereixen resposta de percentatges. Reparteix a cada alumne un joc de 2 cartes amb 8 percentatges. Cada vegada que el/la docent mostra i llegeix en veu alta un enunciat, cada alumne ha de triar i mostrar un dels percentatges de les seves cartes.

El/la docent donarà el resultat correcte i l'alumnat que encerti la resposta podrà continuar jugant, la resta quedarà eliminat. En finalitzar es pot fer una reflexió conjunta sobre els resultats i una anàlisi sobre per què hi ha aquestes diferències entre noies i nois a l'hora d'escollir els estudis.

► JOC DE VERITAT/FALS

El/la docent es queda amb el seu joc de 3 cartes amb 6 enunciats que requereixen resposta de Veritat/Fals. Reparteix a cada alumne una carta amb cara Veritat i dors Fals. Cada vegada que el/la docent mostra i llegeix en veu alta un enunciat, cada alumne ha de triar i mostrar si creu que és veritat o fals l'enunciat.

El/la docent donarà el resultat correcte i l'alumnat que encerti la resposta podrà continuar jugant, la resta quedarà eliminat. En finalitzar es realitzarà una reflexió conjunta sobre els resultats i una anàlisi sobre per què encara hi ha tants rols i estereotips de gènere davant determinades especialitats educatives o professions.

2

Qui és qui?

Experiència 2

1	1
B	B

Activitat 2
 Joc de cartes corresponent a l'activitat transversal per treballar a ciències de la naturalesa de l'**Experiència 2: Noies i nois en la societat: Existeix la igualtat?**

Objectius

Adquirir coneixements sobre la presència i aportació de les dones en la història del pensament científic. Desenvolupar actituds favorables envers la recerca científica –com a possible tria de futur professional– i envers les aportacions de les dones a les disciplines científiques. Proporcionar a l'alumnat models positius de dones científiques i inventores.

Desenvolupament de l'activitat

El/la docent divideix l'aula en 2 grups intentant que el nombre de noies i nois sigui el més equilibrat possible i reparteix a cada grup un joc de 12 cartes de dones científiques i un de joc de 12 cartes d'invents i aportacions científiques.

L'objectiu de cada grup serà relacionar-les aparellant cada dona científica amb les seves contribucions i veure quantes n'ha encertat cada grup.

En finalitzar es realitzarà una reflexió conjunta sobre les 12 dones científiques i les seves aportacions, i per què es coneixen tan poques dones científiques i molts noms d'homes científics.

3

Organitzem la societat

Experiència 3

Alimentació	
Roba i abric	

Activitat 3
 Joc de cartes corresponent a l'activitat transversal per treballar a Educació física (Expressió corporal), de l'**Experiència 3: Noies i nois, fent camí cap a la igualtat**

Objectius

Aprofitar la realització d'activitats d'expressió corporal per identificar els rols i estereotips de gènere que influeixen en les decisions de nois i noies a l'hora de definir el seu paper en la societat.

Desenvolupament de l'activitat

Per començar, el/la docent pot introduir l'activitat proposant-los que s'imaginin que **acaben d'arribar a una illa deserta** on els serà difícil que els rescatin aviat, de manera que els caldrà organitzar-se per crear una nova societat, com a mínim per poder sobreviure durant un temps.

Dividirà l'aula en 2 grups intentant que el nombre de noies i nois sigui el més equilibrat possible i repartirà a cada grup un joc de 15 cartes que representen diferents rols per assumir i necessitats per cobrir en qualsevol societat.

Dins de cada grup s'hauran de repartir els diferents rols, segons la vocació i preferències de cadascú. Un cop s'hagin repartit les cartes, cada grup farà una representació dels "papers" que s'han assignat, utilitzant només l'expressió corporal. La resta de la classe haurà d'endevinar exactament quina necessitat s'ha encarregat de cobrir cada alumne.

Per fer les representacions el/la docent pot facilitar objectes que facin de suport a l'expressió corporal (quaderns, eines, objectes de neteja, teles, pintures, matalassos, etc.) i els recordarà que només es pot servir l'expressió corporal.

En finalitzar es realitzarà una reflexió i debat conjunt per a la superació de rols i estereotips establerts socialment, amb la finalitat de construir una societat més justa, equilibrada i igualitària, on es pugui aprofitar plenament el talent de nois i noies.